

X kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI POLITYKI SENIORALNEJ

(NR 26)

z dnia 20 listopada 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Senioralnej (nr 26)

20 listopada 2024 r.

Komisja Polityki Senioralnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Joanny Borowiak (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- uzupełnienie składu podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa osób starszych;
- ponowne rozpatrzenie informacji ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na temat opieki wytchnieniowej dla osób opiekujących się osobami starszymi;
- rozpatrzenie informacji ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na temat realizacji programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”.

W posiedzeniu udział wzięli: **Andrzej Łosiewicz** zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikiem, **Magdalena Szymańska** radca w Departamencie Polityki Senioralnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Krystyna Lewkowicz** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Przybylska** i **Jolanta Szymańska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dzień dobry, szanowni państwo.

Otwieram 26. posiedzenie Komisji Polityki Senioralnej. Witam państwa serdecznie.

Stwierdzam przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia i na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Witam państwa posłów. Witam przedstawicieli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Witam również zaproszonych gości. Witam stałego doradcę Komisji, panią Krystynę Lewkowicz.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego, a w porządku mamy: uzupełnienie składu podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa osób starszych; ponowne rozpatrzenie informacji ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na temat opieki wytchnieniowej dla osób opiekujących się osobami starszymi i rozpatrzenie informacji ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na temat realizacji programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”. Szanowni państwo, czy ktoś zgłasza sprzeciw do porządku dziennego? Nie widzę, a zatem przystępujemy do jego realizacji.

W punkcie pierwszym mamy uzupełnienie składu podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa osób starszych. Tutaj powstał wakat i mam taką propozycję, która została skierowana do Komisji, aby do podkomisji dołączyła pani poseł Maja Nowak. Rozumiem, że pani poseł wyraża zgodę, skoro jest taka propozycja. Pani poseł, proszę do mikrofonu.

Poseł Maja Ewa Nowak (Polska2050-TD):

Wyrażam zgodę, tak.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw wobec uzupełnienia składu podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa osób starszych? Nie słyszę sprzeciwu, a zatem witamy panią poseł Maję Nowak w stałej podkomisji do spraw bezpieczeństwa osób starszych i dziękuję bardzo za gotowość do pracy w tej podkomisji.

Szanowni państwo, punkt kolejny, czyli ponowne rozpatrzenie informacji ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na temat opieki wytchnieniowej dla osób opiekujących się osobami starszymi. Stało się tak, że posłowie nie przyjęli poprzedniej informacji z uwagi na jej lakoniczność.

Bardzo proszę zastępcę dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych, pana Andrzeja Łosiewicza, który został upoważniony dzisiaj pismem przez pana pełnomocnika Łukasza Krasonia do tego, by zreferować informację w obydwu dzisiejszych punktach. Bardzo proszę, w punkcie drugim udzielam panu głosu.

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Andrzej Łosiewicz:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Andrzej Łosiewicz, zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych.

Pani przewodnicząca, mam takie pytanie – materiał jest obszerny; czy życzy sobie pani, żebym po prostu pokrótce przeczytał, czy może skoncentrować się na najważniejszych wątkach?

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Panie dyrektorze, proszę nam zreferować to, co uważa pan za najistotniejsze, a przede wszystkim to, czego nie było w poprzedniej informacji, która została przez Komisję odrzucona. Nadmieniam tylko, że taka sytuacja, odkąd pracuję 9 lat w tej Komisji, nie miała nigdy miejsca, zatem proszę nam przedstawić to, co najważniejsze.

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych MRPiPS Andrzej Łosiewicz:

Tak.

Szanowni państwo, na początku chciałbym wyjaśnić pewną tutaj kwestię, która z państwa widzenia jest najbardziej istotna; z punktu widzenia prac tej Komisji. Mianowicie to, że Biuro Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych, realizując programy „Opieka wytchnieniowa” i „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, koncentruje się na osobach z niepełnosprawnościami. My w żaden sposób nie preferujemy, nikogo tutaj nie dyskryminujemy i traktujemy osoby niepełnosprawne jako pewien ogół. Oczywiście osoby w podeszłym wieku – seniorzy – stanowią bardzo istotną część uczestników obu tych usług, natomiast my z tego powodu, iż pełnomocnik rządu realizuje zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji, w jakiś szczególny sposób nie wyróżnialiśmy i nie zajmowaliśmy się odrębnie osobami starszymi w ramach realizowanych przez nas projektów. Mając na uwadze wcześniejsze informacje, które do nas docierały, dopiero teraz w programach, które są realizowane w 2024 r., wprowadziliśmy do programu i do sprawozdań informację, gdzie i samorządy, i organizacje pozarządowe będą nam przekazywały konkretne informacje dotyczące wieku poszczególnych osób, które są uczestnikami obu tych programów, i dopiero po tym skończonym roku sprawozdawczym, czyli gdzieś w połowie przyszłego roku będziemy mogli podać konkretne liczby osób, które są powyżej 65. roku życia w poszczególnych programach.

Z danych, które mamy, które są na chwilę obecną, w programie „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” seniorzy stanowią około 40% wszystkich uczestników, natomiast w programie „Opieka wytchnieniowa” jest to około połowy osób, które uczestniczą w tym programie.

Jeśli chodzi o program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, jest on realizowany w dwóch formach. Skierowany jest on dla samorządów...

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo przepraszam, panie dyrektorze, będziemy te punkty referować osobno. Ja prosiłam tylko o uzupełnienie tego pierwszego w tej chwili, bo pan mówi o asystencji osobistej.

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych MRPiPS Andrzej Łosiewicz:

Czyli opieka wytchnieniowa? OK.

„Opieka wytchnieniowa” jest to program realizowany również przez samorządy oraz organizacje pozarządowe. Z biegiem lat liczba organizacji, które uczestniczyły w programie oraz

liczba samorządów, które przystępowały do programu, rosła. Na początku, w 2021 r. było to zaledwie 49 organizacji pozarządowych; w 2022 r. – 54; w 2023 r. – 76, a w 2024 r. – 137 organizacji pozarządowych.

Jeśli chodzi o samorzady, które przystępowały do tego konkursu, na początku uczestniczyły w nim 324 gminy i powiaty, a w 2023 r. już 1071 jednostek samorządowych, czyli to jest trzykrotny wzrost. Od rozpoczęcia realizacji programu wzrosła liczba osób objętych wsparciem organizowanym przez samorzady – na początku to było niewiele ponad 2000 osób, a w tej chwili jest to ponad 18400 osób, które zostały objęte opieką wytnieniową w ramach programów realizowanych z Funduszu Solidarnościowego.

Jeśli chodzi o organizacje pozarządowe, od 2021 r. wsparciem objęły one 3565 osób; w 2023 r. było to 6195 osób. Liczby, które podałem wcześniej, dotyczyły samorządu terytorialnego.

Na zwiększenie liczby osób korzystających z programów wpływ miało przede wszystkim: zwiększanie nakładów finansowych z Funduszu Solidarnościowego na realizację programów. Zaczęło się od 23 mln zł w 2019 r.; w 2023 r. było to 205 mln zł. Na program realizowany przez samorząd lokalny to było 150 mln zł, a na program realizowany przez organizacje samorządowe 55 mln zł. W 2019 r. wsparcie było skierowane do członków rodzin lub opiekunów osób, a od 2020 r. do opiekunów osób niepełnosprawnych z orzeczeniami o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz z orzeczeniami równoważnymi dzieci niepełnosprawnych.

Program w kolejnych latach sukcesywnie ewoluował. Zmiany w odniesieniu do programu w edycji 2019 dotyczyły w szczególności zwiększenia wysokości wsparcia finansowego, udzielanego z Funduszu gminom i powiatom na realizację opieki wytnieniowej z 80% całkowitych kosztów realizacji do 100% w 2021 r., a także zwiększenia w 2021 r. maksymalnego kosztu jednej godziny i doby wsparcia wytnieniowego. Zwiększenie wysokości dofinansowania w bezpośredni sposób przełożyło się na wzrost zainteresowania podmiotów realizacją programu. Zwiększano też maksymalny koszt jednej godziny wsparcia oraz koszt jednej doby wsparcia w formie pobytu całodobowego w 2021 r. z 30 zł do 40 zł brutto w przypadku usług opieki wytnieniowej w formie pobytu dziennego, a w przypadku pobytu całodobowego ze 180 zł do 600 zł. W ramach edycji 2024 ponownie zwiększono maksymalny koszt jednej godziny wsparcia do 50 zł brutto oraz koszt jednej doby wsparcia w formie pobytu całodobowego do 800 zł brutto za dobę realizacji usługi wytnieniowej. Zwiększeniu dostępności usług opieki wytnieniowej sprzyjało również rozszerzenie terminów realizacji świadczeń i możliwości rozliczenia usług zrealizowanych w danym roku jeszcze przed podpisaniem umowy. Program na 2019 r. dopuszczał realizację usług od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2019 r. W 2020 r. było możliwe rozliczanie świadczeń udzielonych od 6 marca do 31 grudnia, a w 2021 r. już cały rok, od 1 stycznia do końca grudnia 2021 r. W 2023 r. pobyt dzienny zorganizowały 1034 gminy lub powiaty, oferując usługi wytnieniowe dla 3330 dzieci oraz 11 455 dorosłych, w tym dla 7423 osób w wieku 60 lat i więcej. Osoby te stanowią ponad 50% osób korzystających z osób opieki wytnieniowej w ramach pobytu dziennego, realizując ponad 617 tys. godzin wsparcia dla dzieci oraz blisko 2,1 mln godzin wsparcia dla dorosłych.

Dane dotyczące liczby osób, które korzystały z pobytu dziennego, mają państwo przedstawione w dokumentach w tabeli na stronie ósmej. Pobyt całodobowy zorganizowało 255 gmin i powiatów, oferując usługi wytnieniowe dla 276 dzieci oraz 3410 dorosłych, w tym dla 2472 osób w wieku 60 lat i więcej i osoby te stanowią ponad 67% osób korzystających z usług opieki wytnieniowej w ramach pobytu całodobowego, realizując 3467 dni wsparcia dla dzieci oraz 44 406 dni wsparcia dla dorosłych. Na wykresie mogą państwo zobaczyć, jak rozkłada się ten podział, jeśli chodzi o wiek.

Wysokość środków przekazanych na program „Opieka wytnieniowa” w 2023 r., zgodnie z zawartymi umowami, wyniósł ponad 152 mln zł; na jego realizację wydatkowano 151 mln 514 tys. zł. W poszczególnych tabelach przedstawiamy, jak wyglądał podział środków na poszczególne województwa w edycji 2023.

W programie „Opieka wytnieniowa” dla członków rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami, edycja 2023 – w programie „Opieka wytnieniowa” dla członków rodzin

lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami wzięło udział 76 organizacji pozarządowych, obejmując usługami opieki wytchnieniowej blisko 4300 osób niepełnosprawnych w ramach pobytu dziennego i ponad 2200 osób niepełnosprawnych w ramach pobytu całodobowego. W tabeli macie państwo przedstawioną listę organizacji pozarządowych, które brały udział w tym programie wraz z liczbą uczestników w ramach pobytu dziennego i całodobowego. Ogółem rzecz ujmując, zrealizowano około 1,416 mln godzin opieki wytchnieniowej, 844 tys. w ramach pobytu dziennego, 571 tys. godzin w ramach pobytu całodobowego. Osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem traktowanym na równi do wyżej wymienionego skorzystały z około 1,038 mln godzin, a dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności z około 288 tys. godzin. Kwota dofinansowania z środków Funduszu Solidarnościowego, przekazana 77 organizacjom pozarządowym, zgodnie z ofertą wynosiła ponad 54 mln zł. W tabeli poniżej macie państwo pokazane informacje na temat środków przekazanych i wykorzystanych przez poszczególne organizacje pozarządowe.

Jeśli chodzi o programy „Opieki wytchnieniowej” na lata 2024 i 2025, w 2024 r. w edycji dla jednostek samorządu terytorialnego w programie bierze udział 1448 gmin i powiatów, a wysokość dotacji z Funduszu Solidarnościowego przeznaczona na ten cel to 190 mln zł. Z kolei program „Opieka wytchnieniowa” dla organizacji pozarządowych realizowany jest przez 137 organizacji pozarządowych, które otrzymały dofinansowanie z Funduszu o łącznej kwocie wynoszącej 75 mln zł.

Celem szczegółowym programów jest objęcie wsparciem członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w łącznej liczbie nie mniejszej niż 14 tys. osób. Realizacja programów będzie kontynuowana w 2025 r. Zgodnie z projektem budżetu, na ich realizację przeznaczono 280 mln zł, czyli o 15 mln zł więcej, niż to ma miejsce w tym roku. W ramach prac nad przyszłoroczną edycją programów przeprowadzono konsultacje zewnętrzne z udziałem wojewodów oraz organizacji pozarządowych. Nabór wniosków na realizację zadania publicznego „Opieka wytchnieniowa” dla JST oraz otwarty konkurs dla JST został już ogłoszony, natomiast otwarty konkurs dla organizacji pozarządowych został ogłoszony wczoraj. W załączeniu dostali państwo materiały, które szczegółowo pokazują, jak wygląda podział gmin i powiatów realizujących w tym roku oba programy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze.

Otwieram dyskusję. Zapraszam państwa posłów do zadawania pytań. Najpierw posłowie, później strona społeczna.

Panie dyrektorze, ja mam jedno pytanie – jak zrealizowane godziny opieki wytchnieniowej mają się do potrzeb? Pytam się o rok... O 2024 r. pewnie będzie jeszcze trudno, bo to, co państwo podaliście, jest w trybie oznajmującym, ale nie mamy jeszcze danych. Czy może pan odpowiedzieć, biorąc pod uwagę zróżnicowanie na miasta i obszary wiejskie?

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych MRPiS Andrzej Łosiewicz:

W tym momencie takiego zróżnicowania na obszary wiejskie i miasta nie mamy. Jeśli pani przewodnicząca pozwoli, to przygotujemy taką odpowiedź na piśmie.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Tak, ja już prosiłam jakiś czas temu, żeby wszelkie informacje, jak będziecie państwo przygotowywali – prosiłam już o to – żeby różnicować na seniorów z miast i obszarów wiejskich. Mamy podkomisję stałą dotyczącą spraw seniorów z obszarów wiejskich i to jest niezwykle istotny wątek w sprawie, dlatego bardzo bym prosiła jeszcze o uzupełnienie.

Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos w tym punkcie? Czy macie państwo jakieś pytania? Państwo posłowie nie mają pytań.

Czy pani ekspert ma pytanie? Do tego punktu nie.

W takim razie bardzo serdecznie dziękuję i poproszę pana dyrektora o zreferowanie informacji ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na temat realizacji programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”. Proszę uprzejmie, pan dyrektor Łosiewicz.

**Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych
MRPiPS Andrzej Łosiewicz:**

Pani przewodnicząca, jeśli mogę jeszcze na sekundkę wrócić i oddać głos koledze, ponieważ jeśli chodzi o ten podział na obszary wiejskie i miejskie, to w załączonych dokumentach, w Excelu mamy takie dane, a więc w Excelu, który państwo otrzymali, jest taka możliwość wyfiltrowania i zobaczenia, jakie usługi i gdzie były świadczone na obszarach wiejskich i miejskich.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Rozumiem, że państwo to wyfiltrujecie i prześlecie. Dziękuję.

Bardzo proszę, udzielam panu głosu. Proszę się przedstawić. Proszę uprzejmie.

**Naczelnik wydziału w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych
MRPiPS Aleksander Kozubowski:**

Aleksander Kozubowski, naczelnik wydziału.

Pani przewodnicząca, ja chciałem tylko powiedzieć, że te dane są w tych tabelach, które przekazaliśmy wraz z informacją. Na prośbę państwa posłów przekazaliśmy w podziale na gminy wiejskie, miejskie, miasta, w podziale na każde województwo. Jeżeli jest taka potrzeba, to możemy zestawić i przekazać odrębnie informację po prostu tylko w podziale tylko... Wyfiltrować to dla państwa.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Przepraszam, ale mamy tabele dotyczące programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”. Tu mam, jeśli chodzi o to. Innych tabel nie mamy.

**Naczelnik wydziału w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych
MRPiPS Aleksander Kozubowski:**

Przekazaliśmy tabele pokazujące realizację programu w 2024 r. w podziale na 16 województw. Dla każdego województwa była odrębna tabela pokazująca pobyt dzienny, całodobowy i razem wartości. To były pliki przekazane w Excelu.

**Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych
MRPiPS Andrzej Łosiewicz:**

Przepraszam. Jeśli mogę, pani przewodnicząca, bo ten materiał, który państwo teraz macie, to są skondensowane wszystkie informacje, ale oprócz tego były jeszcze załączniki, gdzie były te tabele excelowskie z podziałem na poszczególne województwa.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Mamy tylko w odniesieniu do kolejnego punktu, czyli programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”. Takim razie po prostu prosimy o przesłanie raz jeszcze. Poproszę uprzejmie. Wtedy poprosimy panią Elżbietę Przybylską o wydrukowanie i przekazanie posłom.

Poproszę, panie dyrektorze, punkt drugi – program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”.

**Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych
MRPiPS Andrzej Łosiewicz:**

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” realizowany jest od 2019 r. Podobnie jak opieka wytchnieniowa, jest to program skierowany do samorządów szczebla gminnego i powiatowego oraz organizacji pozarządowych. Jest to program, który cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Z roku na rok przystępuje do niego coraz więcej gmin, powiatów oraz organizacji pozarządowych, a za tym idą też duże środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego. Szczegóły pozwolę sobie teraz państwu przytoczyć.

Od rozpoczęcia realizacji programu wzrosła zarówno liczba osób objętych wsparciem organizowanym przez samorządy ze 112 osób w 2019 r. przez 8500 osób w 2020 r. do blisko 35 000 osób w 2023 r., czyli w porównaniu do 2020 r. to jest czterokrotny wzrost osób korzystających z programu. Zasięg terytorialny programów również się od 2019 r. znacznie zmienił. Początkowo brały w nim udział 54 gminy i powiaty, a w 2023 r. już 1383 jednostki samorządowe. Od 2020 r. program realizowany jest również przez organizacje pozarządowe, które w 2020 r. wsparciem objęły 1169 osób, a w 2023 r. już ponad

9200 osób, czyli tutaj możemy zauważyć, że na przestrzeni tych lat liczba beneficjentów programu wzrosła czterokrotnie.

Na zwiększenie liczby osób korzystających z programu wpływ miało przede wszystkim zwiększanie nakładów finansowych z Funduszu na ich realizację; z 1 mln zł w 2019 r. do 660 mln zł w 2023 r.

Jeśli chodzi o programy realizowane przez samorząd lokalny, było to 505 mln zł, a programy realizowane przez organizacje pozarządowe to 155 mln zł. Wyższe środki spowodowały to, że zwiększyła się liczba podmiotów biorących udział w obu programach.

Zwiększenie wysokości dofinansowania w bezpośredni sposób przełożyło się na wzrost zainteresowania podmiotów realizacją programu. Zwiększano również maksymalny koszt jednej godziny wsparcia w 2021 r. z 30 zł do 40 zł brutto. W ramach edycji 2024 ponownie zwiększono maksymalny koszt jednej godziny wsparcia do 50 zł brutto. Zwiększenie dostępności usług asystencji osobistej sprzyjało również rozszerzeniu terminów realizacji świadczeń i możliwość rozliczania usług zrealizowanych w danym roku jeszcze przed podpisaniem umowy. Program w 2019 r. dopuszczał realizację usług od dnia podpisania umowy do 31 grudnia; w 2020 r. był już to cały rok od 1 stycznia do 31 grudnia. W 2023 r. usługi zrealizowało 1383 gminy i powiaty, oferując usługi asystencji osobistej dla 2700 dzieci do 16. roku życia, co stanowiło 7,8% osób korzystających z usług asystencji oraz 32 108 osób w wieku 16 lat i więcej i jest to ponad 92% osób korzystających z programu, realizując przy tym 711 tys. godzin wsparcia dla dzieci do 16. roku życia oraz 11,038 mln godzin wsparcia dla osób w wieku 16 lat i więcej przy wsparciu ponad 23 000 asystentów osobistych.

Wysokość środków przekazanych na program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” edycja 2023, zgodnie z zawartymi umowami, wyniosła ponad 514 mln zł, w tym koszty zadania 501 mln zł. Na jego realizację wydatkowano 513 mln zł, w tym koszty zadania wyniosły 501 mln zł. W programie „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” udział wzięło 136 organizacji pozarządowych, obejmując usługami asystencji osobistej 9274 osoby z niepełnosprawnościami, w tym blisko 3000 były to osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną; 4050 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; 495 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną; 887 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i 863 dzieci z niepełnosprawnościami do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w punktach 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności. Dzieci w wieku do 16. roku życia, spełniające zapisy programu, stanowiły około 9,3% osób korzystających z asystencji osobistej.

Jeśli chodzi o dokładne statystyki z podziałem na wiek, w tym momencie takich danych nie posiadamy. Tak jak wspomniałem na początku, w programach za 2024 r. wprowadziliśmy takie dane sprawozdawcze, więc po tym zrealizowanym 2024 r., jeśli chodzi o program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” będziemy mogli podać, jak wygląda kwestia podziału osób po 60. roku życia, korzystających z usług asystencji osobistej.

Jeśli chodzi o realizację programu w 2024 r. i 2025 r., na uwagę zasługuje fakt, iż z roku na rok rośnie pula środków przeznaczona na finansowanie programów. Znacząco wzrasta liczba podmiotów ubiegających się o dotacje na realizację usług asystencji osobistej. W 2024 r. program realizowany jest już przez 1717 gmin i powiatów, a wsparcie z Funduszu Solidarnościowego na ten cel wyniosło blisko 780 mln zł. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” realizowany dla organizacji pozarządowych realizowany jest w 2024 r. przez 205 NGO, które otrzymały wsparcie w wysokości 225 mln zł. W załączeniu przekazaliśmy listę gmin biorących udział w programie, jak i samorządów. W 2025 r. realizacja programów będzie kontynuowana. Na ten cel zabezpieczono rekordowe 1,3 mld zł, czyli jest to o 300 mln zł więcej, niż to miało miejsce w 2024 r. Zakończyliśmy już nabór wniosków do programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla JST na 2025 r. W tej chwili podpisywane są umowy z wojewodami; następnie wojewodowie będą podpisywali umowy z samorządami. Łącznie w 2025 r. przystąpi do programu 1970 gmin i powiatów. W obecnej chwili oceniamy

wnioski złożone przez organizacje pozarządowe. Do końca listopada powinniśmy mieć ten proces zakończony i w grudniu będziemy podpisywać umowy na realizację usług w przyszłym roku. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dziękuję, panie dyrektorze.

Otwieram dyskusję.

Panie dyrektorze, listy gmin nie mamy, bo pan powiedział, że w załączeniu mamy listę gmin; mamy liczbę gmin w tabeli, listy nie. Za to mamy zestawienie umów zawartych na realizację programu, ale tu możemy sobie popatrzeć i znaleźć po prostu te, które nas interesują. Listy gmin nie mamy, tylko liczbę gmin.

Panie dyrektorze, jeszcze proszę pozwolić, że jakby na początku sama zabiorę głos. Do poprzedniego materiału i tego materiału swoje uwagi zgłosił doradca stały Komisji, pani Anita Richert-Kaźmierska. W sensownym momencie je przytoczę. Ja pytań do tego materiału nie mam, natomiast mam pytanie dotyczące projektu ustawy o asystencji, bo chciałam zapytać pana dyrektora, na jakim etapie są w tej chwili prace nad projektem rządowym, bo niepokoi mnie kilka kwestii.

Pierwsza jest taka, że o tej ustawie tylko słyszymy i pan minister Krasoń, zdaje się, jakiś czas temu – i to chyba nie raz – informował, że ustawa miała stanąć pod obrady rządu, ale okazało się, że chyba nie ma zgody u państwa na treść tej ustawy z tego, co mi jest wiadomo. I pytanie, kiedy państwo się porozumiecie, bo cały czas problem jest nierozwiązany, natomiast ustawa została przygotowana przez pana prezydenta Andrzeja Dudę. Ona kilka miesięcy za obecnej władzy czekała na to, żeby uzyskać numer druku. Odbyło się pierwsze czytanie na sali plenarnej Sejmu i na tym prace się zakończyły. Jest cisza nad tą ustawą. Mam takie nieodparte wrażenie i chyba tak gdzieś z przecieków wiem, że chcieliście państwo, żeby to był projekt rządowy, ale tego projektu nie ma. Za to różne pomysły są zawarte w tym projekcie. Chcielibyśmy też, jako Komisja Polityki Senioralnej, mieć wiedzę na ten temat, więc może przy kolejnej okazji, jak się spotkamy, mam nadzieję, że może już ten projekt się pojawi, choć powinniśmy pracować nad projektem prezydenta Andrzeja Dudy, który, tak jak powiedziałam, jest po pierwszym czytaniu.

Pytanie pierwsze – na co państwo czekacie i dlaczego każecie państwo czekać osobom, które będą beneficjentami tej ustawy? Już pomine, że jest to grupa niezwykle wrażliwa, bo grupa osób z niepełnosprawnościami. Czemu państwo każecie im czekać, bo ta ustawa, gdybyście od razu nadali jej numer druku, już jakiś czas temu weszłaby w życie i mogłaby funkcjonować. Zawsze można by ją nowelizować projektem rządowym, ale państwo tego nie robicie po prostu, a dotarli do mnie też niepokojące... Pan przewodniczący mówi, że kompetencja marszałka, ale, panie przewodniczący, to jest gorąca prośba do pana przewodniczącego Piątkowskiego, żeby w takim razie zadziałać – pan jest w prezydium Komisji Polityki Senioralnej – żeby pan marszałek nie zwlekał z tym projektem i nie czekał, aż pełnomocnik rządu do spraw osób niepełnosprawnych przygotuje ustawę, bo mija rok, a tej ustawy rządowej nie ma, więc po prostu trzeba pomóc ludziom.

Dotarła do mnie bardzo niepokojąca informacja i bardzo proszę, żeby pan dyrektor odpowiedział i poproszę na to pytanie o odpowiedź na piśmie, mimo że pan dzisiaj, mam nadzieję, odpowie ustnie. Czy prawdą jest, że w projekcie rządowym prawo do korzystania z asystencji będą miały tylko osoby z niepełnosprawnością, którą nabyły przed 60. rokiem życia? Bo to by wykluczało całkowicie seniorów, którzy po ukończeniu 60. roku życia nabyli niepełnosprawność, także chociażby z racji wieku. Bardzo proszę o odpowiedź na pytanie, czy rzeczywiście państwo zamierzacie zawrzeć taki zapis. Czy zamierzacie państwo wykluczyć tak naprawdę, de facto, osoby w wieku senioralnym, które nabyły niepełnosprawność już po 60. roku życia? Byłoby to szalenie mało, że nieuprawnione, to jeszcze dyskryminujące.

I pytanie drugie, a właściwie już trzecie w tej chwili – jakie jest stanowisko sekretarza stanu, pana pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu seniorów do programów dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami? Czyli te trzy pytania: kwestia projektu rządowego, kwestia tego, czy taki zapis dyskryminujący

i wykluczający państwo chcecie zawrzeć i ja poproszę o przedłożenie stanowiska pełnomocnika do spraw osób z niepełnosprawnościami na temat dostępności seniorów do tych programów.

Bardzo proszę o odpowiedź, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych MRPiPS Andrzej Łosiewicz:

Pani przewodnicząca, jeśli chodzi o projekt rządowy ustawy o asystencji osobistej, z tego, co się orientuję, wniosek o wpis do wykazu prac legislacyjnych został przygotowany i skierowany do KPRM i w przyszłym tygodniu ma być posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, który będzie pracował nad tym projektem, więc...

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

A kiedy taki wniosek państwo złożycie?

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych MRPiPS Andrzej Łosiewicz:

Kilka tygodni temu. Nie pamiętam teraz, proszę mi wybaczyć, dokładnej daty, ale jakiś czas temu to było już złożone.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

To ja poproszę, jak będzie pan wiedział, o taką datę.

Jest to dla mnie istotne, ponieważ ten projekt pana prezydenta wciąż czeka na pracę, więc to też jest dla mnie istotne.

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych MRPiPS Andrzej Łosiewicz:

Jeśli chodzi o zakres podmiotowy tej ustawy, proszę mi wybaczyć, ale nie jestem w stanie w tej chwili określić. Nie wiem, na jakim etapie ostateczne prace się zakończyły i tutaj wołałbym odpowiedzi udzielić na piśmie. Po prostu nie chcę wprowadzić w błąd szanownej Komisji.

Natomiast jeśli chodzi o dostępność seniorów do programów, ma pani przewodnicząca na myśli programy „Opieka wytchnieniowa” i „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”?

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Ja jeszcze pytałam o to, czy chcecie państwo zawrzeć taki zapis, który wyklucza seniorów, którzy nabyli niepełnosprawność po 60. roku życia?

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych MRPiPS Andrzej Łosiewicz:

W programach realizowanych...

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

W ustawie o asystencji.

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych MRPiPS Andrzej Łosiewicz:

Nie jestem w stanie w tej chwili na to pytanie odpowiedzieć. Przygotuję odpowiedź pisemną.

Natomiast jeśli chodzi o ostatnie pytanie, czyli dostępność seniorów do programów...

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

O stanowisko pana pełnomocnika rządu Łukasza Krasonia o dostępności seniorów do programów dedykowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych MRPiPS Andrzej Łosiewicz:

Absolutnie nie ma takich wykluczeń.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Ale ja proszę o stanowisko. Ja nie oczekuję, żeby mi pan odpowiadał, bo ja nie postawiłam pytania. Ja proszę o szeroko pojęte stanowisko pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych na ten temat. No i oczywiście jest chyba, panie dyrektorze, że moje pytanie nie bierze się znikąd, tylko jest ku temu określona przyczyna.

Bardzo proszę, czy ktoś z państwa posłów zechciałby zadać pytanie w tym punkcie?
Bardzo proszę, pan przewodniczący Krzysztof Piątkowski.

Posel Krzysztof Piątkowski (KO):

Nawet nie pytanie, tylko trzy zdania komentarza.

Ja oczywiście uczulam państwa i będę to robił pod adresem wszystkich pracowników wszystkich ministerstw, które mają do czynienia z naszą Komisją, o jak największą wrażliwość na sam temat, jakim zajmuje się Komisja. Dla mnie te informacje dotyczące wszystkich niepełnosprawnych bez względu na wiek są oczywiście ważne i interesujące, i pouczające, ale Komisja nie spotyka się tutaj w takim celu, by analizować sprawy dotyczące wszystkich osób niepełnosprawnych, ale koncentrować się wyłącznie na problematyce jednego z największych wyzwań, przed jakimi stoimy, czyli starzejącego się społeczeństwa i to jest jakby materiał naszych zainteresowań. Jak zrozumiałem, w tym roku zbieracie państwo dane o realizacji różnych programów w taki sposób, że ta wiedza na temat tego, jaka część tych programów realizuje potrzeby osób najstarszych, więc chciałbym, żebyście się państwo koncentrowali. Powiem nawet, że nie miałbym nic przeciwko temu, gdyby te dane dotyczące młodszych osób nie pojawiały się w materiałach przygotowanych dla tej konkretnej Komisji albo były sygnowane jako dodatkowe, uzupełniające, po to, byśmy mogli się skoncentrować i w prosty, łatwy, nieskomplikowany sposób za każdym porównywać to, co państwo robicie dla seniorów z informacjami dotyczącymi seniorów w ogóle i szybko wyrabiać sobie zdanie na temat tego, w jakim stopniu seniorzy właśnie korzystają z tych usług, a w jakim stopniu nie korzystają. To takie elementarne zasady, więc uczulam państwa i bardzo proszę, chociaż w przeciwieństwie do pani przewodniczącej akurat o to, że marszałek zwleka z nadaniem druku do państwa pretensji mieć nie mogę, bo to nie jest państwa kompetencja i tutaj z całym szacunkiem, pani przewodnicząca, już nawet nie będę czepiał się tego, że niejeden mój projekt ustawy nie doczekał się przez całą kadencję numeru druku od marszałka pochodzącego z pani partii. Uczulam, żeby adresować pod państwa adresem zarzuty, które dotyczą państwa zakresu obowiązków, a nie parlamentarzystów, marszałka Sejmu.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodniczący, tak króciutko i dziękuję za ten głos, bo on jest niezwykle cenny w kontekście przygotowywania materiałów dla Komisji Polityki Senioralnej.

Oczywiście są dla nas interesujące informacje, tak jak państwo zawarliście je w przypadku informacji dotyczącej opieki wytchnieniowej, czyli informacje dotyczące dzieci z niepełnosprawnościami, ale tym obszarem zajmuje się nowopowstała Komisja do spraw Dzieci i Młodzieży, natomiast z szeroko pojętymi sprawami wszystkich osób z niepełnosprawnościami zajmuje się Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, a nas rzeczywiście interesują głównie tematy i problematyka osób w wieku senioralnym – to jedno.

Do pana przewodniczącego Piątkowskiego jeszcze tylko jedno – panie przewodniczący, ja dlatego wspomniałam o tym, że odnosimy nieodparte wrażenie, że projekt prezydenta jest blokowany tylko dlatego, że nie jest przygotowany projekt rządowy i ja rozumiem, że można czekać tylko po to, żeby odtrąbić później sukces, jeśli on będzie, jeśli się przygotowuje ustawę, ale czekają osoby. Naprawdę oczekiwanie na ustawę o asystencji jest niezwykle istotne, żeby ten problem rozwiązać i ten czas takiej przepychanki – ja po prostu tego nie rozumiem. Jest dobry projekt prezydenta. Jeśli państwo w rządzie uważają, że jest, nie wiem, może za wąski, może państwo chcą go rozszerzyć, to powinien zostać dawno przyjęty i nie być blokowany przez brak ustawy rządowej i brak zgody w koalicji 13 grudnia na pewne rozwiązania, bo jakąś wiedzę ja mam na ten temat, ale nie będę się nią z państwem dzielić, bo uważam, że nie jest to właściwe.

Posel Krzysztof Piątkowski (KO):

Odnosząc się do tego, co pani przewodnicząca mówi, ja bym prosił, żeby nie używać tego określenia przynajmniej w Komisji, której ja jestem członkiem prezydium. Taką miałbym prośbę, dobrze? Bo już się przyzwyczaiłem, że na innych komisjach również państwo to robicie, ale będę przeszkadzał pani przewodniczącej, jeżeli pani przewodnicząca będzie...

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Nie wierzę w to, panie przewodniczący.

Posel Krzysztof Piątkowski (KO):

Zapewniam, że będę przeszkadzał, jeżeli pani będzie używać tego zwrotu.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Jeszcze raz powtórzę.

Chodzi o to, żeby pomóc osobom z niepełnosprawnościami, a nie blokować prace. Bez względu na to, jak ja będę nazywała, proszę pozostawić mi... Póki co, jeszcze ta odrobina demokracji i wolności jest.

Posel Krzysztof Piątkowski (KO):

Ale koalicja tak się nie nazywa.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Mam prawo tak ją nazywać.

Państwo ją nazywacie inaczej i bardzo proszę, aby nie kruszyć... Bardzo proszę, przywołuję panią Iwonę Hartwich do porządku.

Posel Iwona Hartwich (KO):

Ja bym chciała zabrać głos, pani poseł.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Przywołuję panią poseł Hartwich do porządku. Ogromna prośba – proszę mi nie wchodzić w słowo.

Panie dyrektorze, stąd powiedziałam o tym i prosiłam, aby nie blokować tego projektu, bo jeszcze raz powtórzę, ta ustawa prezydent o asystencji mogła zostać dawno przyjęta wiele miesięcy temu i moglibyście ją państwo po prostu później znowelizować, a z tego co ja wiem, to nie jest pierwsze podejście do prac legislacyjnych rządu i ja się po prostu bardzo obawiam o to, że długo nie dojdziecie państwo w rządzie do porozumienia i tak długo będzie blokowany, bo spodziewam się, jakie mogą być intencje, żeby poszły dwa... Mieliliśmy to samo wczoraj na Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, gdzie drobny projekt dotyczący nowelizacji rozwiązania w kwestii wysokości alimentów – druk z numerem 326, zdaje się, nie pamiętam – wiele miesięcy temu złożony przez grupę posłów Prawa i Sprawiedliwości; identyczny druk złożony przez Donalda Tuska 8 listopada i tyle miesięcy Polacy czekali na to, osoby, które byłyby beneficjentami tych podniesionych alimentów, więc proszę naprawdę nie robić tego, bo jest pan dyrektorem, może pan przekazać to panu ministrowi Krasonowi – ja jestem zdumiona, że pełnomocnik rządu do spraw osób z niepełnosprawnościami nie troszczy się o te osoby, o ich wsparcie. Jestem zdumiona, bo należało zrobić wszystko, żeby przyjąć ustawę... Pani poseł Hartwich, kolejny raz przywołuję panią do porządku. Należało to przyjąć...

Posel Iwona Hartwich (KO):

Słucham?

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Przeszkadza pani.

Należało to przyjąć po prostu, a państwo czekacie na to, żeby dwa projekty złożyć, jak będzie gotowy projekt rządowy, nie wiem, za rok może. Bardzo o to proszę i tylko o to chodziło.

Bardzo proszę, pani Krystyna Lewkowicz, stały doradca Komisji.

Stały doradca Komisji Krystyna Lewkowicz:

Dzień dobry państwu.

Dziękuję za...

Posel Iwona Hartwich (KO):

Dlaczego pani nie chce udzielić mi głosu? Proszę uprzejmie, pani przewodnicząca.

Stały doradca Komisji Krystyna Lewkowicz:

Mogę?

Dzień dobry państwu.

Ja zapoznałam się z tymi materiałami, które przedstawiło Ministerstwo. One są tym razem obszerne, są, można powiedzieć, wyczerpujące. W związku z tym nie formułuję pod państwa adresem jakichś zarzutów czy...

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Pani Krystyno, ja przepraszam.

Ja naprawdę bardzo proszę, żeby pani poseł Iwona Hartwich nie przeszkadzała w tej chwili w głosie pani Krystynie Lewkowicz. Więcej szacunku poproszę.

Stały doradca Komisji Krystyna Lewkowicz:

Natomiast chciałabym zwrócić państwa uwagę na kilka takich systemowych okoliczności tego projektu, które, być może, skłonią parlamentarzystów uchwalających kolejne zmiany czy nowe projekty, do uwzględnienia tego. Otóż, proszę państwa, zacznę od takich stwierdzeń.

W Polsce mamy 800 tys. osób starszych, mających 85 lat i więcej; około 1,5 mln to są osoby 80 plus. Teraz, proszę państwa, wszystkie te projekty są adresowane i ograniczają dostępność do nich dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością. Czyli, proszę państwa, taką osobę 90-letnią trzeba, brzydko mówiąc, dostarczyć przed oblicze tegoż organu orzekającego, żeby stwierdził niepełnosprawność, ale to nie jest osoba, która na przykład nie ma ręki, nogi albo jest niewidoma, tylko to jest osoba, która ze względu na to, że ma 85 czy 90 lat, a w dodatku mieszka na piątym piętrze bez windy i mieszka sama, jest pod każdym względem niepełnosprawna. Jest niepełnosprawna, bo ma trudności w porozumiewaniu się i artykułowaniu swoich potrzeb. Jest niepełnosprawna, bo ma trudności z poruszaniem się, nawet z pójściem do sklepu, i w tej sytuacji, proszę państwa, takiej niepełnosprawności takiej osoby nie musi stwierdzać organ orzekający, który jest z istoty swojej trudnodostępny. Taką niepełnosprawność może stwierdzić pracownik socjalny najbliższego ośrodka pomocy społecznej. W związku z tym, formułując dostępność do tego programu, sugerowałabym, żebyście państwo rozszerzyli definicję osób, które mają prawo korzystać z tych programów, nie tylko z orzeczoną urzędowo, tylko z de facto niepełnosprawnością, bo osoby dorosłe, czyli przykładowo od 18 do 60 lat z reguły mają orzeczoną niepełnosprawność, ponieważ różne czynniki ekonomiczne i społeczne sugerowały czy też inspirowały te osoby do uzyskania takiego orzeczenia. Natomiast osoby, o których ja mówię, nie ubiegały się nigdy o orzeczenie o niepełnosprawności, bo nie miały ku temu żadnego powodu i żadnej inspiracji, a de facto z racji wieku, niepełnosprawności, ograniczonej komunikatywności, mobilności one są niepełnosprawne i wymagają asystencji. To jest pierwsza sprawa, na którą pozwolę sobie zwrócić uwagę.

Teraz, proszę państwa, pan był już uprzejmy mówić, że będziecie teraz państwo zbierali te dane, ponieważ z danych wynika, że na przykład było objętych 34 800 osób tymi usługami, w tym 2700 dzieci, więc około 32 000 osób dorosłych, ale dorosłych, znaczy 18 lat do nieskończoności, z orzeczoną niepełnosprawnością, czyli jest to statystyka, która pokazuje wierzchołek góry lodowej w całej tej populacji osób potrzebujących.

Dam przykład ze swojego, że tak powiem, podwórka działania. Otóż osoba po udarze, mająca bardzo ograniczoną komunikatywność, mało tego, osoba bardzo agresywna, bo to jest jeden z elementów typowych dla choroby udarowej; dowleczono ją przed ten organ do orzekania o niepełnosprawności, żeby nabyła jakieś usługi pomocowe i co? Organ odmówił. Teraz ma drugi udar i ponownie ten wniosek został złożony, bo organ odmówił orzeczenia o niepełnosprawności. To taki drugi argument za tym.

I teraz, proszę państwa, jeszcze jedna sprawa. Te tabele, które był pan uprzejmy przedstawić, obrazują zakres usług asystenckich dla osób. Oczywiście one są zróżnicowane adekwatnie do narastania stopnia niepełnosprawności, ale one się wahają, proszę pana, od niecałej godziny do 2,3 godziny dziennie, czyli jeżeli ktoś z nas jest opiekunem takiej osoby, która właśnie wymaga wsparcia asystenckiego, i dostaje tę usługę na niecałą godzinę dziennie, to czy jest to pomoc, która może coś załatwić, czy też nie jest to właściwie żadna pomoc? Krótko mówiąc, może jednak trzeba pochylić się nad strukturą wiekową osób starszych, która będzie niestety przesuwawa się, bo ona już cały czas przesuwawa

się w kierunku roczników starszych. Nasze społeczeństwo nie tylko się starzeje; osoby starsze wewnętrznie też się starzeją, bo coraz więcej jest osób 80 plus, a ta populacja się wydłuża, bo wydłuża się wiek ludzki i to jest zjawisko bardzo pozytywne.

Krótko mówiąc, jeżeli przedmiotem obrad Sejmu, parlamentarzystów jest jakiś nowy projekt dotyczący asystencji osób starszych, proszę łaskawie pochylić się nad tymi uwagami, żeby przynajmniej rozszerzyć definicję niepełnosprawności orzeczonej i stwierdzonej przez. I naprawdę mamy tutaj opiekę społeczną, mamy MOPS, ROPS itd., różne dzielnicowe ośrodki pomocy społecznej, które mają pracowników socjalnych, i w takich oczywistych sprawach, że jest osoba 90-letnia, całkowicie nieporadna, natomiast tak na oko nie jest niepełnosprawna, bo nie brakuje jej ani ręki, ani nogi, ani nie jest niewidoma, żeby do tej definicji dołożyć jeszcze tę grupę osób, która naprawdę potrzebuje usług asystenckich, i to w tej najstarszej grupie wiekowej to jest praktycznie 100% populacji. To nie są jakieś tam wyjątki; to jeden na milion 90-letni dziadek uprawia jogging albo biega w maratonach. 99% to są osoby faktycznie niepełnosprawne, chociaż nigdy wcześniej nie miały powodu ubiegać się o stwierdzenie niepełnosprawności, a dzisiaj też różnie z tymi stwierdzeniami bywa, bo tak jak mówię, z własnego podwórka widzę, że osoba naprawdę wymagająca 24-godzinnej opieki otrzymała odmowę. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Korzystając z tych uwag eksperckich, ponieważ nie ma z nami dzisiaj pani dr Anity Richert-Kaźmierskiej, a przysłała wszystkim państwu i państwo otrzymaliście opinię dotyczącą tych obydwu informacji, i tak w przypadku informacji dotyczącej realizacji programu opieki wytchnieniowej, tej uzupełnianej, jak i w przypadku informacji dotyczącej programu rządowego „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” pani dr Anita Richert-Kaźmierska wskazuje na brak w materiałach dalszych planów do utrzymania – względnie rozwoju – obydwu programów. Ja uprzejmie proszę, panie dyrektorze, aby na adres mailowy Komisji przesłać nam do kolejnego posiedzenia Komisji – kolejne posiedzenie Komisji, od razu państwu powiem, planujemy na 3 grudnia – uprzejmie poproszę o taką informację na temat dalszych planów w zakresie utrzymania i rozwoju programu opieki wytchnieniowej po 2025 r. – ja poczekam, aż pan dyrektor zapisze. Mogę dalej? Dobrze, bo nie chcę zbyt szybko – i odpowiednio dalszych planów do utrzymania i rozwoju programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” po 2025 r. celem uzupełnienia.

Czy jeszcze ktoś z państwa... Pani poseł Iwona Hartwich. Bardzo proszę.

Poseł Iwona Hartwich (KO):

Dzień dobry państwu.

Ja bym chciała prosić panią przewodniczącą, żeby pani nie robiła takiej atmosfery, nie wykrzykiwała mojego nazwiska non stop, bo ja naprawdę nie przychodzę tutaj, żeby się kłócić i robić awantury.

Chciałabym się odnieść do tego, co pani poseł mówiła odnośnie ustawy asystenckiej. Ona będzie. Ja mam wiadomości – takie z pierwszej ręki – że ona będzie, natomiast ustawa prezydencka jest niedopracowana, jest tam za mało godzin, nie zostały wzięte pod uwagę dzieci i powiem szczerze, że takiej hipokryzji, jak dzisiaj usłyszałam właśnie od pani przewodniczącej odnośnie tej ustawy... Szanowni państwo, czekałam 8 lat, osoby niepełnosprawne czekały 8 lat na to, żeby PiS...

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Pani poseł, poproszę do rzeczy.

Poseł Iwona Hartwich (KO):

...przegłosował ustawę o rencie socjalnej. Chciałabym, żeby pani z taką samą determinacją wtedy walczyła o osoby z niepełnosprawnością, te najsłabsze, niezdolne do samodzielnej egzystencji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Bardzo się cieszę, że pani poseł Iwona Hartwich nie przychodzi na Komisję, żeby się kłócić. To bardzo dobrze, ale być może...

Posel Iwona Hartwich (KO):

Ja nie chcę, żeby pani się do mnie zwracała w takim tonie.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Szanowna pani poseł, ja również nie życzę sobie, żeby się pani wobec mnie zachowywała tak, jak się pani zachowuje. Bardzo panią o to proszę, żeby pani zweryfikowała swoje zachowanie, to jest raz.

A dwa, ja się bardzo cieszę, panie dyrektorze, że posłowie koalicji rządzącej mają informacje na temat tej ustawy. Pan dyrektor tych informacji nie miał. Nie odpowiedział pan na moje pytanie. Pani poseł Hartwich twierdzi, że ma, a to znaczy, że jako posłowie opozycji – na podstawie tego, co pani Hartwich powiedziała przed chwilą – jesteśmy wykluczani z dostępu do informacji. Ba, nawet pan dyrektor został wykluczony, bo pani poseł powiedziała, że ma szerokie informacje, tak że bardzo bym prosiła, panie dyrektorze, aby nie było... Ja zamykam dyskusję.

Panie przewodniczący, zamknęłam dyskusję.

Posel Krzysztof Piątkowski (KO):

Zgłosiłem się zanim pani zamknęła dyskusję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Nie szkodzi. Zamknęłam dyskusję.

Posel Krzysztof Piątkowski (KO):

Podniosłem rękę zanim pani zamknęła.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Zamykam dyskusję, ponieważ nie chcę doprowadzać do awantury. Bardzo mi przykro.

Posel Krzysztof Piątkowski (KO):

Nie mam w zwyczaju się awanturować.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Panie przewodniczący, proszę uprzejmie.

Posel Krzysztof Piątkowski (KO):

Pani przewodnicząca, chciałbym do pani zaapelować, żeby jednak pani nie wyłączała mikrofonu parlamentarzystom, w tym przypadku pani poseł Hartwich.

To jest absolutnie niezrozumiałe. Pani poseł Hartwich nie przekroczyła żadnych form, norm, nie powiedziała niczego obraźliwego pod pani adresem. Wypowiedź pani poseł się po prostu pani nie podobała. Pani się z nią nie zgadza, ale to nie znaczy, że powinna pani przerwać tę wypowiedź, wyłączając mikrofon.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Panie przewodniczący, proszę mnie nie pouczać. Bardzo proszę zaapelować do swojej klubowej koleżanki o właściwe zachowanie.

Naprawdę ja sobie takich sytuacji nie życzę. Być może państwu zależy na tym, żeby taką awanturę wzbudzać – jesteście państwo na bardzo dobrej drodze.

Bardzo proszę, pan przewodniczący Konrad Berkowicz. Uprzejmie proszę.

Posel Konrad Berkowicz (Konfederacja):

Ja?

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Odniosłam nieodparte wrażenie, że pan przewodniczący Berkowicz chciał zabrać głos. Proszę uprzejmie, głos jest dla pana.

Posel Konrad Berkowicz (Konfederacja):

Nie, nie chciałem.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

To w takim razie odniosłam błędne wrażenie po pana reakcji.

Szanowni państwo, zamykam dyskusję.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła informację ministra rodziny, pracy i polityki społecznej na temat opieki wytchnieniowej dla osób opiekujących się osobami starszymi i na temat programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” z prośbą o te uzupełnienia, o które prosiłam pana dyrektora. Poproszę o przesłanie nam.

Szanowni państwo, mam do państwa pytanie – czy otrzymaliście państwo zaproszenie? Pani Elżbieto, proszę mi pomóc, w Mikołajkach to... Gdyby pani zechciała może powiedzieć, dobrze? Poproszę, bo wpłynęło to do mnie, ale jestem też zainteresowana taką wiedzą, czy państwo posłowie otrzymaliście, bo jeżeli ja bym nie wybierała się, to może ktoś z państwa chciałby uczestniczyć.

Sekundkę, pani Elżbieta z sekretariatu Komisji nam przekaże. Chodzi o radę programową Forum Ekonomicznego X. Europejskiego Kongresu Samorządów w dniach 3–4 marca przyszłego roku – tam będzie panel senioralny. Jakbyście państwo sprawdzili swoją pocztę, czy ktoś z państwa otrzymał, to byłabym wdzięczna za informację. Jeżeli nie, to ja... Tak? Dziękuję uprzejmie.

Szanowni państwo, następna Komisja 3 grudnia. Mam nadzieję, że w troszkę lepszej atmosferze i w troszkę lepszym klimacie, że będzie bez tego typu dyskusji.

Dziękuję uprzejmie. Zamykam Komisję.